

EPH -

Efezə tián

Sagi tə, Polə nə púpúní v pa

Efezə tián

Kərisə lià tə nə

Efezə tián sagi tə yuu wa sugu

Lìu tə, v nə púpúní sagi ku tə

Ku yi *tuntunu Polə nə púpúní ku. Máná tə, v nə púpúní sagi tə, də v yi v wulə bān diè wa Romə nə.

Lìà tə nə, Polə nə púpúní

Polə púpúní sagi ku tə v pa *Kərisə lià tə nə, ba nə wulə Efezə nə, də ba duən zənzən nə, ba nə wulə tian duən wa.

Sagi tə wa sugu

Nəŋə ku tə yiri Polə nə púpúní ba nə: U pià, sə v ja v kàrì tə mama v kə duən yáá v biri ba. Polə pià v biri ba də, Yu pìi v bwin Zwezi tian wa. Ku mù nə pìn, won mama dān yi wodun luv wa. *Kərisə lià tə mē, sə ba vwə ba tián míámíán *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə. Ku nətu dān wá pa, ba ya dwíi nədu. Dwíi nədu təntə dān wá ya Kərisə lià púlí tə, ku nə yi v yira tə. Pwla kùb tələ Zwifə-ba də lià tə, ba nə tà Zwifə-ba pwéré wa, Zwezi tian tə yiri, v nə tıga lià tə mama yuu yiri.

Bələ nii yoo tə yuu wa, Polə nə swìn v sagi tə wa, v kàrì nətu tə, Kərisə liù nə súé də Yu-*Sıŋu tə, v nə mē, sə v ya, sə v tun luv wa də v kàrá wa, də lià tə yáá con, ba nə yəri Kərisə.

1

Polə jùnnì Kərisə lìa tə Efezə nə

(Tutunan 18.19-21, 19.1-7, 20.17)

¹ À mò Polə yì Yu nə kúrí nə də v tətə fira, sə à ya Zwezi-*Kərisə *tuntunu. À mò nə púpúní sagi ku tə, à pín á mò lìa tə nə, á nə wulə Efezə nə, á nə yì Kərisə nə tì, á nə kəni á waa v nə. ² Nə nyina Yu də nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá fwa pubwanu á yira, ba ga pa aba bican sié də.

Nətu Yu nə fwa zəni v lìa tə yira

(Romə tián 8.15-17, 28-30, 2 Tesalonikə tián 2.13-14, 2 Timote 1.9-10)

³ Nə pian dun Yu nə, v nə yì nə *Yuu-Tiu Zwezi-*Kərisə nyina. Yu twá də v mò Zwezi-Kərisə, v fwa zəni nə yira də wozəŋə yiri mama, tə nə yì v *Siŋu tə nyien, tə ga naŋa v mò Yu *sàń nə. ⁴ Yu dí yáá v twá də Zwezi-Kərisə, v ma kúrí nəba, də v tə wà luu fwa, sə nə ya v mò nyien. U kúrí nəba, sə yokukwun də mama dân ká ya nə yira v mò Yu yáá con. Yu nə swə nəba tə yiri, ⁵ v twá də Zwezi-Kərisə v lì nəba v tún fuən fuən, sə nə ya v bia. U fwa ku, də v tətə fira tə, də v wuywanì tə. ⁶ U fwa ku nətu, sə ku pa nə bu Yu nə v pubwanu tə yiri, ku nə biri v dun tə. U twá v biswənə tə nə, v fwa ku pubwanu təntə nə yira. ⁷ Yu twá də Zwezi-Kərisə v yè nəba v jon də Zwezi-Kərisə jana tə, sə nə tını nə tián. Yá v twá Zwezi-Kərisə nə, v kwen nə cuna tə, v lì nə mò də v mò Yu pwéré wa. Yu fwa ku nətu, v ma biri nəba, v pubwanu nə dáá zənzən nətu. ⁸ Ku yì cígá, Yu fwa v pubwanu tə nə yira zənzən v ja le tia nə. U pín nəba wubuŋa yiri mama də yənu yiri mama. ⁹ U pín nə yəni v fira cígá tə, ka nə sègè tə. Ku cígá təntə, ka nə sègè nə yì v tətə fira wuywanì tə, v nə ken v sírí, sə v twá Zwezi-Kərisə nə v fwa. ¹⁰ Yu lì mánjá v tún, v ga dânì də, ku mánjá təntə yí. Ku mánjá tə nə

yí, v wá kə lanworu də tia yuu wiən tə mama duən nə, v pa Zwezi-Kərisə cici dó pàrì tə yuu wa. ¹¹ Yu yàá fwa yoo mama ku twá v fira nə. Ku mù nə pun, v twá Zwezi-Kərisə v ma dí yáá v kúrí nəba v tún, sə nə ya v mù lià, v fira tə yiri. ¹² Mə nə mù nə yi təntən lià, nə nə jə yala Zwezi-Kərisə con, Yu nə kúrí, sə nə bu v nə, v dun nəfaru tə yiri. ¹³ Mə ku yi nətu á də con. Á də nì cígá sugu tə, ku nə yi Zwezi-Kərisə suywánú tə. Yu twá ku suywánú təntə nə, v ma jon aba á cuna wa. Yá á dàñ keni á waa Zwezi-Kərisə nə, Yu ga fwa v mumuv á yira. U mumuv təntə nə yi Yu-Siɲu tə, v nə kàn nii, v ma pa nəba. ¹⁴ Ku mù Yu-Siɲu təntə dí yáá ku biri nəba də, nə wá na tori tə, Yu nə tún, sə v pa nəba. Yá mánǵa tə, Yu dàñ nə wá jon lià tə, ba nə yi v mù lià, v kə v con, v dàñ wá pa nəba nə tori tə nə ga v con, v ga yè nəba v jon, sə nə tɪnɪ nə tiàn. Yá tə yìèn tə mama dàñ wá ya Yu nyiən, sə tə pa dun wá.

Polə jònì Yu, Efezə Kərisə lià tə yiri

(Kolosa tiàn 1.3-6, 9-13, 18-19, Filipə tiàn 2.9-11, 1 Piyerə 1.3-4)

¹⁵ À mù Polə də nì nətu tə, á nə kəni á waa *Yuu-Tiu Zwezi nə, wuuu, də nətu tə, á nə swə lià tə mama, ba nə yi v mù nə ti. ¹⁶ Ku mù yiri nə, à də kəni Yu lèè á yuu yiri, à ba kəni à zwè, à ga swìn á yoo à yijunɪ wa, mánǵa mama. ¹⁷ Yá à dàñ lòrì Yu, v nə yi nə Yuu-Tiu Zwezi-*Kərisə Yu tə, v nə yi dun nyina, sə v pa aba *Siɲu tə, ku nə pun wubuɲa. Ku mù nə wá biri wá aba, sə á yəni wá. ¹⁸ À lòrì wá, sə v pìrì á pubuɲa tə, sə á wàní á lwarɪ yala tə, á nə jə, v nə kúrí aba yiri. À tə lòrì wá, sə v pa á lwarɪ ku tə nə yi dun tori tə, ku nə dáá zənzən, v nə tanɪ, sə v pa lià tə nə, ba nə yi Kərisə nə ti. ¹⁹ À tə lòrì wá, sə v pa á lwarɪ v diàn tə nə dáá zənzən nətu tə ja lə. Yu biri v diàn tə nə yi nətu, nə mù lià tə yiri, nə nə kəni nə waa v nə, wuuu. Yu diàn təntə dwə diàn mama. ²⁰ Mə diàn təntə nə, v ma pìí v bwin Zwezi-Kərisə v li tian wa, v jèə v jizən*f1* vən nə, v sàñ tə wa.

²¹ Zwezi-Kərisə dān nə wulə wiən tə mama, nə jə diən yuu wa, də yáá tián tə mama yuu wa, də diən tián tə mama yuu wa, də pègá tə mama diən tə yuu wa, zèn mánjá ka tə wa, də mánjá tə mama, ku nə biən. U mù man don kúbè təlǎ. U mù yiri tə nə dwə yiri mama, ba nə wá bon. ²² Yu ken wiən tə mama Zwezi-Kərisə nəe dēn. U mù nə pɪn, sə Zwezi-Kərisə ya Kərisə lià púlí tə Yuu-Tiu. ²³ Yá Kərisə lià púlí tə dān yi ndə v yira nə. Zwezi-Kərisə mama míámíán yi v wulə v lià púlí tə wa, v tə ga sú luv tə mama wa.

2

Yu jon nəba də v pubwanu tə

(Kolosa tián 2.12-13, 3.1-3, Titə 3.3-8)

¹ Yu yáá con, á mù yà yi ndə á tɪga, á tutunkukwɪnan tə də á cuna tə yiri. ² Dí yáá nə, á də yà fwa tə mù yìèn tǎntǎ, ndə lià tə nə, ba nə yi luv ku tə nə ti ba. Á yà zílí *Sɪtana nii, v nə yi *zinə pìú lanworu tə wa. Yá v mù Sɪtana dān nə dí diən ləzoni tə yuu wa, ba nə vɪga Yu nii. ³ Nə də mama yà yi ndə ba nə. Yá nə də yà yi nə twá nə tətə pùé fira yokukwɪnan tə nə, nə ma tɪŋa tə tə, nə tətə yira tə nə pià, də tə tə, nə pubɪŋa nə pià. Ku mù nə pɪn, nə də yà yi lià tə, nə nə mɛ, sə Yu lɪŋa zàn nə yuu wa, ndə ləzoni tə duən tə nə. ⁴ Yá Yu dəri nə yinəgə zənzən. U sonu nəfaru tə yiri, v sóní nəba zənzən, ⁵ nə mù lià tə, nə yà nə yi ndə tɪga nə v yáá con, nə tutunkukwɪnan tə yiri. Yá v dān pɪn nə pìí nə na mu, nə mù də Zwezi-*Kərisə. Yu twá də v pubwanu tə, v ma jon aba. ⁶ Yu pìí v bwin Zwezi-Kərisə də nə mù, v kə duən nə. U jèń nə mù də Zwezi-Kərisə Yu *sǎn tə wa. ⁷ U fwa ku nətu tə, sə ku pa mánjá tə mama, ku nə biən, lià lwari, v pubwanu tə nə dáá zənzən, ku ja lɛ tia nə, də v nə yi wuywanyien də nəba nətu, Zwezi-Kərisə yiri. ⁸ Ku yi cígá, ku twá də Yu pubwanu tə, v ma jon aba á cuna wa, á nə kəni á waa Zwezi-Kərisə nə tə yiri. Yá ku tà á tətə nə

fwa ku, ku yi won tɛ, Yu nɛ tarɪ v pɪn. ⁹ Ku tɛ lɛzwənɛ tutuŋɪ nɛ pɪn ku yoo tɛntɛ tun, sɛ liù mama dɛn ká bu v tiàn nɛ Yu yáá con. ¹⁰ Ku yi cígá, nɛ ya Yu nɛ fwa nɛba, nɛ ma yi ku tɛ, nɛ nɛ yi. U twá dɛ Zwezi-Kərisɛ, sɛ v pa nɛ tun tutunzənɛ. Yu nɛ dí yáá v tanɪ tɛ v tún, sɛ nɛ dɛn ti tɛ, nɛ ma tun.

**Kərisɛ tian tɛ yɪɪ, Zwifɛ-ba, dɛ ba tɛ, ba nɛ tɛ Zwifɛ-ba, jigɛ dwíí
nɛdu**

(Ebərə-ba 10.19-22, Kolosə tiàn 1.20-22, 1 Piyerə 2.4-7)

¹¹ À pià, sɛ à líí aba dɛ, ba wà aba lɪɪ *Zwifɛ-ba dwíí tɛ wa. Ku mù nɛ pɪn, Zwifɛ-ba yà bonɛ aba lià tɛ, á nɛ ba bɛɛ *goŋɪ. Yá ba dɛ ga nɛ gwɛŋɛ ba nɛv tɛ, ku yi ləzoni nɛ fwa ku mɪmɪnv tɛntɛ ba bisɪmabarɪ yɪɪ dɛ ba tɛtɛ jun. Á dɛn pió á líí á tiàn dɛ ku tɛ, á yà nɛ yɪn mánjá don wa. ¹² Ku mánjá tɛntɛ wa, á yà yəri *Kərisɛ. Á yà twá á tɛlɔ *Yɪzərayelɔ lià dwíí tɛ wa, v mù Yu nɛ kúrí v tún. Yá á yà twá á tɛlɔ Yu *nimarv nikanɪ tɛ dɛ wa, v nɛ kàn dɛ v lià tɛ. Á yà yi á wulɔ, á ba yala jɛ. Á yà yi á wulɔ luv wa, á ga yəri Yu. ¹³ Yá síún nɛ, á mù lià tɛ, á yà nɛ ŋúná dɛ Yu, á dɛn bwélɔ dɛ wá, á dɛ Zwezi-Kərisɛ nɛ vwɛ duən nɛ tɛ yɪɪ, v jana tɛ, tɛ nɛ lwá v tian tɛ mánjá wa yɪɪ. ¹⁴ Ku yi cígá, Zwezi-Kərisɛ nɛ pɪn, nɛ na bɪcɛn sió. U mù nɛ pɪn Zwifɛ-ba, dɛ ba tɛ, ba nɛ tɛ Zwifɛ-ba, jì dwíí nɛdu. U mù nɛ li duŋɪ tɛ, ku yà nɛ yi ndɛ bérɔ*f1* nɛ, ku nɛ pwè nɛba duən nɛ, v duɖu. ¹⁵ U sɛ v pa v tiàn, sɛ ba gu nɛ mù yɪɪ, sɛ v ma kwè Yu *nii tɛ, v nɛ pɪn *Moyizɛ nɛ, dɛ Yu culɛn tɛ, sɛ v ma wàní v pa ləzoni púlɔ bɛlɔ tɛntɛ jì nɛdu, ba nɛ vwɛ ba tiàn v nɛ yɪɪ, sɛ v pa ba na bɪcɛn sió. ¹⁶ Kərisɛ tian tɛ dagarv tɛ yuu wa dɛn pɪn, dwíí bɛlɔ tɛntɛ dɛn jì nɛdu, ba dɛ Yu ga pií ba kɛ duən yuu. Kərisɛ tian tɛ nɛ kúbù pɪn duŋɪ kúbù tɛlɔ dwíí bɛlɔ tɛntɛ pwérɔ wa.

¹⁷ Zwezi-Kərisɛ twi tia yuu, sɛ v swìn v svywánjɔ tɛ, ku nɛ pɪn bɪcɛn sió, v bɪɪ á mù lià tɛ, á nɛ ŋúná dɛ Yu, dɛ ba tɛ, ba dɛ nɛ bwélɔ dɛ Yu. ¹⁸ Ku dɛn twá dɛ v mù Zwezi-Kərisɛ, Zwifɛ-ba dɛ ba tɛ, ba nɛ tɛ Zwifɛ-ba, ma wáá nɛ

nyuna Yu yura ba boli. Yá Yu-*Siṅu tē yi nēdu, ku ga wulə nə mama con.

¹⁹ Ku nētu pin, á kùbè tà vərə Yu con, nə à yèé là tē, á nə yi dwíé nəkaran là. Yá á dān yi á wulə là tē wa, ba nə yi Kərisə nə ti. Á yi v diè là ndə ba nə. ²⁰ Á yi ndə diè wára nə. Zwezi *tontuna tē dē Yu nii *sùsùnà tē dē yi ndə diè tē dēkuu nə. Yá Zwezi-Kərisə tētə dān nə yi ndə diè tē nigwancun wárí nə. ²¹ U mù nə pin diè tē jə diàn, ku lwè ku zaṅa wuuu, sə ku jì Yu *diè, v nə wá ya ku wa. ²² Á mù dē Zwezi-Kərisə nə vwə duən nə tē pin, á dē dān yi diè tētə vān don. Yá á mù dē là tē duən tē mama dān nə ken duən nə, á yi diè tē, Yu nə twá dē v Siṅu tē nə, v ma wulə ku wa.

3

Zwezi-Kərisə cígá tē, ka nə sègè

(Kolosa tián 1.24-29, 1 Piyerə 1.10-12, Efəzə tián 1.9-10)

¹ Á mù wulə bān diè wa, à nə swìn Zwezi-*Kərisə suywáṅú tē, à buri á mù là tē, á nə tà *Zwifə-ba nə yiri. ² Ku yi cígá, á nì dē, Yu twá v pubwanu tē nə, v kə tutuṅi ku tē à jun wa, sə à tun ku à pa aba. ³ U súrí à yíá, v buri nə v cígá tē, ka nə sègè, à ga púpúní ku, à kə duən nə mancun, sə à pa aba. ⁴ Á nə kàrì à sagi tē, á wá na dē, à yèé Zwezi-Kərisə cígá tē, ka nə sègè tē dēn. ⁵ Dí yáá luv tē wa, Yu yà wà yoo tētə buri ləzoni nə. Yá síbən nə, v dān pin v *Siṅu tē súrí *tontuna tē dē nii *sùsùnà tē yíá, ba nə yi v mù nə ti, v ga buri ba ku. ⁶ Á nəṅə cígá tē, ka nə sègè, Yu nə buri. Ba mù là tētə nə tà Zwifə-ba dē Zwifə-ba mē dān jigə dwíí nēdu là. Ku tē Yu nə kàn nii, sə v pa Zwifə-ba nə, ba nə sè Zwezi-Kərisə suywáṅú tē, á dē wá na á tori ku wa. ⁷ Yu fwa pubwanu à yura, v li nə v tún, sə à yà v tutunu, à swìn suywáṅú tētə à buri là nə. U tun ku mù yoo tētə dē v diàn tē. ⁸ Á mù nə mun zənzən là tē mama wa, ba nə yi Kərisə nə ti. Yá dē ku nētu mama, Yu fwa v pubwanu tē à yura, sə à swìn Zwezi-Kərisə suywáṅú tē à buri là tē, ba nə

tà Zwifə-ba. Zwezi-Kərisə yɪ liù tə, v yìèn tə dèń nə lù zənzən, lià wàrì kù dèń ba lwarì. ⁹ U tə fwa v pubwanu tə à yura, sə à gwin nətu Yu nə pià, sə v tun v cígá tə, ka nə sègè, v pa ka sú. U mù Yu nə fwa won mama, yá v ga sègè kù cígá təntə mù, mánjá də mánjá, kù nə ba zwè, kù bà kù yí mánjá ka tə. ¹⁰ U tun kù nətu, sə v pa Yu twá Kərisə lià púlí tə nə, v buri wièn tə mama, tə nə dé pàrì də pègá tə mama, ba nə wulə lanworu tə wa, nətu v nə jə wubuŋa yiri mama. ¹¹ Mə kù yoo təntə nə v twá də nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə, v tun, kù twá kù tə nə, v yà nə pià, sə v fwa kù mánjá nə ba yigə. ¹² Nə twá Zwezi-Kərisə nə, nə ga kəni nə waa v nə wuuu. Kù mù nə pin, nə dāń wáá Yu yura nə boli, yá fən kúbə ba nəba jə. ¹³ Kù mù yiri nə, à lòrì aba, sə á dānà ká pa á jìàn gwàrì, càn tə nə dáá zənzən yiri, à nə wulə tə wa, á mù yiri. Tə càn təntə yɪ tə pin aba dun.

Zwezi-Kərisə sonu tə nə yɪ nətu

(Kolosa tìán 2.1-3, 9-10, Zwidə 24-25)

¹⁴ Kù mù nə pin, à twɪ à nadwana yuu nə nyina Yu yáá con, à jònì wá à pin aba. ¹⁵ Yu sàń ləzoni tə mama, də tia yuu ləzoni tə mama yɪ, v mù nə pin ba wulə, v nə yɪ nə nyina tə yiri. ¹⁶ À lòrì wá, sə v twá v *Siŋu tə nə, v pa á jìàn dān zənzən, v dun tə cígá nə dáá zənzən tə yiri. Kù nətu dāń wá pa á ya *Kərisə lià tə, á nə jə diàn á waa con. ¹⁷ Zwezi-Kərisə wá ya á bicanɪ wa, ndə v diè nə, á nə kəni á waa v nə wuuu, tə yiri. U mù nə wá pa á sóní duən, sə á ja diàn zənzən, ndə tiú ŋunan nə zua tia zənzən nətu. U wá pa á ya ndə ba nə tún diè dəkuu kù ja diàn, ba ga zàn ba lwè diè tə kù yuu wa. ¹⁸ Kù mù nə wá pa, á mù də lià tə mama, ba nə yɪ Kərisə nə ti, wá wàní á na Zwezi-Kərisə sonu tə wanɪ, də kù dānì, də kù lun, də kù yuu tia zigu nə me nətu. ¹⁹ Á dāń wá lwarì Zwezi-Kərisə sonu tə, nə dáá nətu, kù ja le, ləzoni nə wàrì kù dèń ba lwarì abada. Yu nə wá pa á lwarì v sonu təntə, v ga pa á yua tə mama jì ndə Yu yua tə nə.

²⁰ Nə pian dun Yu nə, v nə wàá wiən tə mama v fwa, tə nə dwə tə tə míámíán, nə nə lòrì, nə à yèé nə nə buŋa. Ku nətɔ twá də v diàn tə, tə nə tuŋa də nəba. ²¹ U mù nə me də dun Kərisə là púlí tə wa, Zwezi-Kərisə yiri, mánjá də mánjá, wuuu ku nə ba zwè. Amuna!

4

Kərisə là púlí tə yi dwíí nədu

(Kolosa tián 3.12-14, Romə tián 12.4-8, 1 Korəntə tián 12.4-31)

¹ Á mù Polə wulə bàń diè wa, à nə swìn *Yuu-Tiu suywánú tə à biri á mù là tə, nə yiri. Zwezi-*Kərisə nə kúrí aba sə á twá v nə. À dàń kwè aba, sə á ya cwəŋə nəzəŋu wa, ndə ku nə me nətɔ, á ma twá v nə. ² Á yana là tə, á nə muŋə á tiàn duən yáá con. Á yana bùàbùà. Á jana pínú, sə á píní á yà duən nə də sonu. ³ Á kənə diàn, sə pubuŋa nədu tə, Yu-*Siŋu tə nə pin aba ya də aba wuuu. Ku pin á vwe duən nə də bican sié. ⁴ Kərisə là púlí tə nə yi v yira tə. Yá v yira tə də ga yi nədu cici. Yu-Siŋu tə də yi nədu cici. Mə nətɔ nə Yu kúrí aba, sə á twá v nə, á ga ja yala nədu v con. ⁵ Yuu-Tiu yi nədu cici. Nə kəni nə waa v nə wuuu, ku də ga yi cwəŋə nədu cici, ku nə pin nə yèé Yu. Ba ləgə nəba níá wa ku twá də Yu yiri tə, ku də ga yi cwəŋə nədu cici, ku nə pin nə yi Yu nyiən. ⁶ Yu yi nədu cici, v mù ga nə yi là tə mama nyina. U mù nə wulə là tə mama yuu wa. U wulə bwálí mama wa, là tə mama con, v yoo ga wulə là tə mama wa.

⁷ Nə liù mama nɪ tori Yu pubwanɔ tə wa, ndə Zwezi-Kərisə nə tarɪ v pa nəba nətɔ. ⁸ Ku mù nə pin, Zwezi-Kərisə yoo púpúní Yu sagɪ tə wa, ku wó:
«Mánjá tə wa, v nə zàn v dì yu nə, v dí diàn v duŋa yuu wa, v ga ja ba v ja vìí. Yá v dàń pin tarpinan ləzoni tə nə.»

⁹ Ku nə swìn, ku wó, «v zàn v dì yu nə» tə, dèń nə yi bè? Ku dèń nə yi, v dí yáá v cú tia yuu wa, v lɛ v zu ka dèń. ¹⁰ U mù liù tə, v nə cúé tia tə dèń

nə, mə v m̀ nə kùb̀ dīgà yu nə ban ban, sə v sú bwálá tə mama wa.

¹¹ Zwezi-Kərisə nə pın tarpınan lià duən nə, sə ba ya v *tuntuna. U pın ba duən də nə, sə ba ya Yu nii *s̀s̀nà. U pın ba duən də nə, sə ba ya suywánjù tə s̀s̀nà. U pın ba duən də nə, sə ba ywàn Kərisə lià tə yuu, sə ba kàrì Yu sugv tə, ba biri ba. ¹² U fwa ku nətù tə, sə lià təntə tun, sə ku pa lià tə, ba nə yì Kərisə nə tì, wànì ba tun v tutuṅì tə zəni. Yá ku dān wá pa ba lià təntə púlì tə, ku nə yì ndə v yira tə nə, jìàn wànì tə dān Yu cwəṅə tə wa. ¹³ Ku wá pa, nə mama dān twá duən, nə kəni nə waa Yu-Biu tə nə wuuu, nə ga yəni wá, nə sùrí lá. Nə yənu tə dān wá kwən ku sùrí zənzən, sə nə mama wànì nə ya ndə Zwezi-Kərisə nə, won mama wa. ¹⁴ Yá nə kùb̀ bá ya ndə bìsíná nə, ba pubuṅa nə vèli yáá də kwa. Nə kùb̀ bá sè nə jon kàrà yiri mama, lià tə nə kàrì nəba mwálì mwálì. Yá nə kùb̀ bá jon kunkuna tə yíá swian s̀ràn tə, ba nə ma gıgarì lià tə, ba pın ba jén. ¹⁵ Nə dān mē, sə nə swìn cígá duən con də sonu, sə ku pa nə wànì nə bori yoo mama wa, nə yì Zwezi-Kərisə, v nə yì v púlì tə Yuu-Tiu. ¹⁶ Mə v m̀ nə ken lià tə mama duən nə, sə ba ya won nədù, ndə ləzwənə yira nandaran kəle nə pın, v nandaran tə marì duən nə də diàn nətù. Ləzwənə yira nandaran tə mama nə tuṅa tə tutunən, ku yáá pa yira tə mama bori. Mə Kərisə lià púlì tə də yì nətù. Máná tə, lià tə nə swə duən, ku yáá pa púlì tə mama vèli yáá Yu cwəṅə tə wa.

Yu pın nəba mu nədun

(Kolosa tìán 3.1-13, Galasi tìán 5.16-25, 1 Zwan 4.7-11, 3.16-18)

¹⁷ Á nəṅə yoo tə, à nə swìn á con, à ga bwé ku wa də nə *Yuu-Tiu yiri tə. À swìn, à wú: Á kùb̀ dànà ká ya cwəṅə tə wa, lià tə nə yəri Zwezi-*Kərisə nə wulə ku wa. Wiən tə, ba yáá nə buṅa, tə yoo yì woyanan. ¹⁸ Ba pubuṅa tə yì ndə yikunu nə. Yá ba təlè mu tə wa, Yu nə pın. Ba yəri ku mu nədun təntə yoo, ba zun nə ba nèn tə yiri. ¹⁹ Ba kùb̀ yəri cavıra, ku pa ba wàrì ba

tìàn ba janı. Ba mù yàá fwa yokukwınan tə mama, tə nə yı durən yìèn, là duən wiən ga jə yimən tə pa ba.

²⁰ Á mù con, ku tà nətı ba kàrì aba, sə á twá Zwezi-Kərisə nə. ²¹ Ku yı v mù yoo nə á nì də, ba swìn. Yá ba kàrì aba v cígá tə yìèn tə. ²² Ku nətı tə yırı, á dān là á tìàn cwəŋə nədwan tə wa, á yà nə wulə fuən fuən. Á pùó yokukwınan fira yà dáá, tə nə gıgarı aba, tə dıga tə ga cùgà aba. Á lıa á tìàn á mu nədwan təntə wa, ndə lıù nə kùrì gandwan v yıra nə, v dıgı.

²³ Á mə, sə á twá də *Sıŋu tə, á lwàn á pubuŋa tə mama, sə ka jì pubundun, ²⁴ sə ku pa á ya mu nədun tə wa, Yu nə pın aba, ndə lıù nə zıa gandun nətı. Mu nədun təntə yı Yu tətə nə fwa, sə á twá cígá tə nə, sə á ya Yu nyiən cígá cígá.

²⁵ Ku mù tə yırı, á pıan á yá kunkun, sə nə swìn cígá, nə bırı duən nə, nə mama nə yı dwíı nədu tə yırı. ²⁶ Máná tə, á lıŋa nə zaŋa, á dānà ká pa tə yıgu aba, tə pa á tun yolwan. Á lıŋa tə mə, sə tə pıı tə tu, də yu tə wà zwı.

²⁷ Á dānà ká pa *Sıtana na yoo, v ma wànı aba. ²⁸ Ɔwına tə kùb wà mə, sə ba ŋı wiən. Ba dān mə, sə ba kə diàn, ba tun də cígá də ba jìàn, sə ba də wànı ba na wiən, ba ma san là tə nə, ba nə pıà sánú. ²⁹ Sukukwuın mama wà mə, sə ku nan á nii wa. Á swıán sùràn, tə nə ywán, tə ga jə sánú tə pa là təntə nə, tə ga daŋa là tə jìàn Yu cwəŋə tə wa. Ku nətı dān wá pa, sùràn təntə fwa zəni là tə yıra, ba nə cıga aba. ³⁰ Yu pın aba v *Sıŋu tə, sə ku ya mumınu ku bırı də, á yı v mù là. Á dānà ká cùgè Yu-Sıŋu təntə pùó nə. Mə ku mù Sıŋu təntə nə pın, nə yèó də, dıın don nə, Yu wá jon á mù là tə mama, v nə yè, sə á tun á tìàn.

³¹ Á dānà ká tın yìèn tə, là nə fwa á yıra, á bıcanı wa. Á dānà ká tun dıŋı. Á dānà ká pa á lıŋa zàn. Á dānà ká dı jara də duən. Á dānà ká dó tıjaŋa duən dēn nə. Á pıan wulıŋı yırı mama jén á tətəŋı wa. ³² Á dān mə, sə á ya ywánı á pa duən nə. Á dèré duən yinəgə. Á kwıan yìèn tə mama nə cùgè á pwéré wa, ndə Yu nə sè v kwen á cına tə v lı á mù də v mù pwéré

wa, Zwezi-Kərisə yırı.

5

Á yana poni wa!

(1 Tesalonikə tián 4.1-8, 1 Korəntə tián 6.9-11, Kolosə tián 1.9-10, 3.5-7, 16-17)

¹ Á yí bia tə, Yu nə swə aba. Á də dān fwa ndə v nə. ² Á swénə duən, ndə Zwezi-**Kərisə* nə sóní nəba nətv. U sonu tə pín, v pa v tián ndə vanu nə, ba ma fwa **joní*. Ku joní təntə yí ndə tíralı nə, ku lwán nə ywán ku pa Yu nə.

³ Á yí Kərisə nə tí. Ku mù tə yırı, ku wà mɛ, sə á pən duən vɛɛ vɛɛ, nə à yèé á ya lià tə, á nə tɔŋa durən yìèn, nə à yèé, lià wiən nə jə yimən tə pa aba. Ku tà nə wà mɛ, sə ba nì də, ba swìn tə yìèn təntə, á tətəŋi wa. ⁴ Á dānà ká tun durən yoo yiri mama. Á dānà ká swìn ləyəri sùràn, nə à yèé pupwalan sùràn. Tə sùràn təntə wà mɛ də aba. Ku tə á dān nə mɛ, sə á fwa, á dān mɛ, sə á kə Yu lèè máŋá mama. ⁵ À pià, sə á yəni zəni də, lià tə mama, ba nə pəní duən vɛɛ vɛɛ, də ba tə, ba nə tɔŋa durən yìèn tə, də ba tə, lià wiən nə jə yimən tə pa ba, bá na won mama Zwezi-Kərisə də Yu pàrì tə wa. Lià tə, ba duən wiən nə jə yimən tə pa ba, tə wiən təntə yí ndə ba yu nə. Yá tə dān yí ndə wonwanan nə, ba nə pín dun tə, ba ga dɔgu Yu vàn nə.

⁶ Lìu mama dān wà mɛ, sə v gıgarı aba də suwərən v dɔgu. Mə tə mù yìèn təntə nə pín, Yu lıŋa yàá zaŋa ləzoni tə yuu wa, ba nə vı v nii tə. ⁷ Á dānà ká pa, á mù də ləzwənyiri təntə fwa won mama duən nə.

⁸ Fuən tə nə, á yà yí á wulə yikunu wa. Síón nə, á dān yí á wulə poni wa, á nə yí **Yuu-Tiu* nyiən tə yırı. Á dān yana ndə lià tə, ba nə wulə poni wa, nə yí nətv. ⁹ Wuywanı tə mama, də yìèn tə, tə nə tua tə mɛ, də cígá yìèn tə,

yi poni nə pun tə tuŋa. ¹⁰ Á kənə diàn, sə á yəni yìèn tə nə poli nə Yuu-Tiu pùé nə. ¹¹ Là tə nə tuŋa yikunu tètùnán ba zəni mama tuŋa. Á mù dànà ká twá á tun tə yìèn təntə. Ku tə á dān nə mɛ, sə á fwa, á mɛ, sə á dān gwin ku là təntə yìèn tə, á pa tə nan poni nə. ¹² Ku yi cígá, cavira tətə jə nəba, sə nə swìn là təntə yìèn tə, ba nə sègè ba tuŋa. ¹³ Yá mánjá tə wa, ba nə gwin là təntə yìèn tə, ba pa tə nan poni nə, poni tə dān yàá pa ba lwarɪ, tə nə yi nətu. Ku pià ku bɪrɪ də, won tə mama, ku nə nan poni nə, poni tə yàá puru ku. ¹⁴ Ku mù nə pun, ba ma swìn yoo ku tə, ba wú:

«N mù liù tə, n nə dwè, sùrí n yíá, n zàn. Zàn, n yá tɪga nə, sə ku pa
Zwezi-Kərisə puru mú də v poni tə.»

¹⁵ Á dān cia á tiàn nə də nətu tə, á nə yi. Á dànà ká pa á ya ndə là tə nə, ba nə ba buŋa. Á yana là tə, á nə jə wubuŋa. ¹⁶ Síún mánjá ka tə yi yokukwɪnan mánjá. Ku mù yɪrɪ nə, á mù mɛ, sə á twá ku mánjá təntə nə zənzən, á ma tun tutunzəŋə. ¹⁷ Á mù dànà ká pa, á ya ndə là tə nə, ba nə ba yun jə. Á mù dān mɛ, sə á lwarɪ ku tə nə yi Yuu-Tiu Yu fira tə.

¹⁸ Á dànà ká nyun swana, á bubunɪ. Mə tə mù nə yàá cùgù aba. Á mù dān pian, sə Yu-*Siŋu tə nə sú aba. ¹⁹ Á nuŋə gwaran, də nuŋi, tə nə bwɪ Yu nə, də nuŋi tə mama, Yu-Siŋu tə nə bɪrɪ aba, á ma dān duən jìàn. Á nuŋə tə, á ma bu Yuu-Tiu Yu nə də á waa mama. ²⁰ Á kənə nə nyɪna Yu lèè wiən tə mama yɪrɪ, də nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yɪrɪ tə. Á kənə v lèè mánjá mama wuuu.

Kana də ba bana nə mɛ, sə ba ya duən nə nətu

(Kolosa tiàn 3.18-19, 1 Piyeɾə 3.1-7)

²¹ Á sià duən nii, á nə yi là tə, á nə zìlí Zwezi-*Kərisə yɪrɪ. ²² Á mù kana tə, á liù mama mɛ, sə v sè v barɪ nii, ndə v nə sè *Yuu-Tiu nii nətu. ²³ Ku yi cígá, bæ yi v kan yuu tíú, ndə Zwezi-Kərisə nə yi v púlí tə yuu tíú nətu. Ku púlí təntə yi ndə v yira nə, yá v mù dān nə jonə ku púlí təntə ku cuna wa.

²⁴ Mə nətu nə kana tə mə, sə ba sè ba bana tə nii yoo mama wa, ndə Kərisə lià púlí tə nə sè Zwezi-Kərisə nii nətu.

²⁵ Á mù bara tə, də á swóné á kana tə, ndə Zwezi-Kərisə nə sóní v púlí tə nətu, sə v ga pa v tiàn, sə v ti v púlí tə yiri. ²⁶ U kwen ku də v sugv tə, ndə ba nə sin won də níá, sə ku ya v nyiən. ²⁷ U fwa ku nətu tə, sə v pa, púlí tə va ku nan Yu yáá con də dun. U ba pià, sə durən, nə à yèé lwanı mancın, nə à yèé lwanı nyinyıga tətə ya ku yira. U pià, sə ku ya Yu cıı nyiən, yokukwiun də dân ká ya ku yira. ²⁸ Mə kanbana tə də mə, sə ba fwa nətu. Ba mə, sə ba sóní ba kana tə, ndə ba nə swə ba tiàn nətu. Bəe tə, v nə swə v kan, ku yi v tiàn nə v swə. ²⁹ Liù mama tə wà v tiàn duıı. Liù mama yi v yáá dé wodirən, v ma kını v tiàn, də v ywàńá v tiàn yuu zəni, ndə Zwezi-Kərisə nə ywàńá v púlí tə yuu nətu. ³⁰ Nə mama yi Kərisə yira tə wa nandaran. ³¹ Ku púpúní Yu sagı tə wa, ku wú: «Ku mù nə pın, bəe wá nan v yá v nuu də v nyına, v ga va v vwa v tiàn v kan nə. Yá ba bələ tə dân wá jì won nədu.» ³² Cígá tə, ka nə sègè yoo təntə wa, दें लु zənzən. À pià, sə à swìn də, ku yi Zwezi-Kərisə də v púlí tə yoo nə, ku swìn. ³³ Mə ku yi nətu, ku pa á də nə. Á liù mama mə, sə v sóní v kan, ndə v nə swə v tiàn nətu. Á mù kana tə də mə, sə á zılı á bana tə.

6

Bia də ba ninə də ba nyına nə mə, sə ba ya duən nə nətu

(Kolosa tiàn 3.20-21)

¹ Á mù bìsíná-ba, á zılı á ninə də á nyına nii. Ku ziən, sə lià tə, ba nə vwə ba tiàn *Yuu-Tiu yira fwa nətu. ² Təntən yoo tə, Yu nə pın v *nii tə ku yiri v swìn, v wú: «Zılı n nuu də n nyına nii!» Mə ku mù nə yi təntən nii v nə kàn nikanı, v súrı ku nə, v wú: ³ «Ku mù nə wá pa, won mama ya zəni ku pa mú, n ga na mıdarı də luv wa.»

⁴ Á mù bia nyuna-ba də, á dànà ká fwa á pa, á bia tə lɔŋa zàn. Á mɛ, sə á kàrì ba, də á kəni ba cwəŋə wa, ndə Yuu-Tiu nə bɪrɪ aba cwəŋə nətu.

Ywəŋə tə də lià tə, ba nə yè ba, nə mɛ, sə ba ya duən nə nətu

(Kolosa tián 3.22-25, 4.1, Titə 2.9-10)

⁵ Á mù ywəŋə tə, á sià lià tə, ba nə yè aba tia yuu wa nii. Á zìlɔ́ ba zənzən, á vɪvaga ba yáá con. Á tɔŋa ba tùtùnnán tə də á waa mama, ndə á nə sè Zwezi-*Kərisə nii nətu. ⁶ Á dànà ká tun ba tùtùnnán tə, ba nə zɪga ba ywàŋá aba cɪcɪ yɪrɪ. Á dànà ká fwa ndə á pìà, sə ləzoni bu á nə. Á zìlɔ́ ba nii, ndə Zwezi-Kərisə tùtùnnà nə tɔŋa ku tə mama, Yu nə swə də, ba waa mama nətu. ⁷ Á tɔŋa á pa lià tə nə, ba nə tɪ aba, ndə ku yɪ á tɔŋa á pɪn *Yuu-Tiu nə, ku tà lià nə, á tɔŋa á pɪn. ⁸ Á yèə də, yozəŋu tə mama, liù nə fwa, v wá na ku ŋwírán Yuu-Tiu yáá con, də v nə swə v yɪ yonɔ, nə à yèə v nə tɪ v tiàn.

⁹ Á mù lià tə, á nə yè ywəŋə tə, á də tɔŋa zəni á ywəŋə tə yɪra, ndə ba nə. Á dànà ká fugu ba. Á yèə də, Yu nə jèə Yu *sàń nə, v ywàŋá á mù də ba mù mɛ yuu nə. Yá v mù yáá con, liù mama ba v don dwə.

Á tíó Yu kwatara zula tə!

(1 Piyerə 5.8-9, Romə tián 13.12, 1 Tesalonikə tián 5.8)

¹⁰ Ku tə, à nə wá swìn, à ma gúrí, á pɪan á ja diàn, á nə vwə á tiàn *Yuu-Tiu də v diàn nəfarv tə nə yɪrɪ. ¹¹ Á tíó kwatara zula tə mama, Yu nə pɪn aba, á kə á yɪra. Ku wá pa, á wàní á zɪɣɪ *Sɪtana nə də diàn, mánɣá tə wa, v nə wá bà, sə v ɣɪgarɪ aba v dugv. ¹² Kùù tə tà nə mù də ləzoni kùù. Ku yɪ nə mù də wiən tə nə jə diàn, də wiən tə nə dé pàrɪ lanworu tə wa, kùù. Mə tə mù nə dé diàn luv ku tə yuu wa, ku nə wulə yikunu wa. Ku yɪ nə mù də *zinə tə mama, tə nə jə diàn, tə ga wulə lanworu tə wa, kùù. ¹³ Ku mù yɪrɪ, á dān tíó Yu kwatara zula tə mama, á kə á yɪra. Ku mù nə wá

pa, á wàní á ta mánjá tē wa, ku nē yi càn ku pa aba. Yá á dān nē ta á zwè, á tē wá ja diàn, á zigi yu nē.

¹⁴ Á dān ziga yu nē dē wudi. Á pian Yu cígá tē ya ndē voru nē, á nē ma vwē á tànjá nē. Á yana cígá tiàn, sē ku wàní ku cì á nē, ndē á nē zwi pamana lugu gànù nē, á ma cì á tiàn nē, kùù tē wa. ¹⁵ Á kēnē sírí, sē á wàní á swìn Zwezi-*Kērisē suywánjú tē, ku nē pín bican sié là nē, á bírì. Ku nētu yi ndē natura nē, á nē ken á nē nē, kùù tē wa. ¹⁶ Á kēnē á waa Yu nē mánjá mama. Ku nētu yi ndē natana nē, á nē jē á jun, á ma cì Sitana cian tē yáá nē, tē dān ká yí aba. Tē cian tēntē nē yi mēn dē, natana tēntē yáá dēji tē. ¹⁷ Ku tē nē pín á sē dē, Yu jon aba á cūna tē wa yi ndē lugu yupuu nē, ku nē púé á yuu nē, kùù tē wa. Á dān pwíé yupuu tēntē á yuu nē. Yu sugu tē yi ndē kwatara siú nē, Yu-*Singu tē nē pín aba. Á tíé ku siú tēntē, á ja á yira. ¹⁸ Á jùná Yu mánjá mama, sē v san aba. Á lwērē Yu, ndē v Singu tē nē bírì aba nētu. Á jana pínú wuuu, á dānà ká píí á kē á kwa, á ma tun ku yoo tē, sē á lòrì Yu á pa là tē duēn tē mama nē, ba nē yi Kērisē nē ti. ¹⁹ Á lwērē Yu á pa à dē nē, sē v kē v sùràn tē à nii wa. Ku nētu dān wá pa, à wàní à swìn cígá tē, ka nē sègè v suywánjú tē wa, à bírì dē wudi. ²⁰ À yi Zwezi-Kērisē *tuntunv, à nē swìn v suywánjú tē à bírì. Yá mē ku mù dēn nē nē, à wulē banzala wa. Á lwērē Yu á pa nē, sē à wàní à swìn nēpon nēpon, ndē à nē mē, sē à swìn nētu, fēn dān ká ja nē.

Sagi tē yígúré sùràn

(Kolosa tiàn 4.7-9)

²¹ À pià, sē á dē lwarì ku tē, à nē wulē ku wa, dē ku tē, à nē fwa. Tiswikē yi nē nubiswēnē, v nē tunja v pín *Yuu-Tiu nē dē pùé nēdu. U wá swìn ku tē mama, à nē wulē ku wa, v bírì aba. ²² Mē ku mù yiri nē à tun wá á con, sē v pa á yēni nē nē yi nētu, sē v ga zùrì á bicanì. ²³ Nē nyina Yu dē Yuu-Tiu Zwezi-*Kērisē nē wá pa bican sié á mù, là tē nē, á nē yi nē nubia

Kərisə yırı. U m̀ nə wá pa á sóní duən, á ga kəni á waa Zwezi-Kərisə nə wuuu. ²⁴Yu nə wá fwa pubwanu l̀à tə mama yıra, ba nə swə nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə də sonu tə, ku nə ba zwè.